

Høringssvar til Bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning

KL takker for invitationen til at kommentere udkast til bekendtgørelse.

KL finder, at bekendtgørelsen tydeligt beskriver krav til kommunernes indberetning af vurderinger og indsatser relateret til brug af pesticider i BNBO.

KL konstaterer, at bekendtgørelsen ikke klargør hvordan vurderingen af indsatsbehov skal ske. Dog anfører bekendtgørelsen 18 punkter, som kommunen skal forholde sig til ved indberetning af begrundelse for ikke at iværksætte indsats i et BNBO. De 18 punkter ser KL som udtryk for et "følg-eller-forklar-princip". Kommunen skal følge folketingsflertallets ønske om at iværksætte indsats i BNBO, med mindre kommunen ud fra de definerede 18 punkter kan begrunde, at der ikke er brug for indsats her.

Heraf følger, at de 18 punkter har tilsvarende betydning for andre myndigheders vurdering af kommunens beslutning om at iværksætte en indsats.

Påklage af økonomiske forhold knyttet til kommunens beslutning skal derfor vurderes i forhold til et eller flere af de 18 punkter. Disse punkter kan kommunen forholde sig til i sin redegørelse over for klagenævn eller taksationskommission.

Påklage af økonomiske forhold knyttet til afgrænsning af BNBO eller til andet grundlag fra den statslige grundvandskortlægning må efter KL's opfattelse håndteres af Miljøstyrelsens grundvandskortlæggere eller anden relevant statslige myndighed.

KL beder ministeriet bekræfte denne forståelse.

Den tekniske løsning omkring kommunernes indberetning er ikke præciseret i bekendtgørelsen. Her er brug for større klarhed om de praktiske modeller for indberetning, KL efterlyser en gennemarbejdet og tydelig formuleret vejledning hertil. Det er nødvendigt for at begrænse ressourceforbrug i denne del af opgaven.

KL tager forbehold for politisk behandling af høringssvaret.

Venlig hilsen

Niels Philip Jensen
konsulent

Dato: 5. november 2019

Sags ID: SAG-2019-04966
Dok. ID: 2832849

E-mail: NPJ@kl.dk
Direkte: 3370 3750

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmgade 12
1216 København K
mfvm@mfvm.dk
Att.: Louise Due Cifuentes,
lodvi@mfvm.dk

19. november 2019

Høring af forslag til bekendtgørelsen om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetninger (J.nr. 2019-14826)

Danske Vandværker er glade for, at bekendtgørelsen vil forpligte kommunerne til at gennemgå de boringsnære beskyttelsesområder med henblik på at vurdere behovet for beskyttelse af drikkevandsboringer mod pesticider.

Vores primære bekymring er dog, om det indenfor den fastsatte tidsfrist for fase 1 både kan nås at få risikovurderet og udpeget de BNBO'er som skal beskyttes, og få dem beskyttet via aftaler.

Vi lægger således vægt på, at etablering af de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i al væsentlighed bliver endeligt etableret i fase 1. Det forudsætter, at kommunerne forholdsvis hurtigt får udarbejdet risikovurderinger i forhold til samtlige relevante BNBO. Danske Vandværker kan således støtte DANVA's forslag om, at der i bekendtgørelsen sættes en frist for dette, gerne 31. december 2020. I modsat fald er det urealistisk at nå i mål med de mange aftaler, som skal indgås inden 2023.

Vi vil i den sammenhæng gerne understrege, at samtlige BNBO'er først kan blive udpeget i bekendtgørelsen om drikkevandsressourcer, når der er meddelt vandindvindingstilladelser for de indvindinger, som mangler en sådan tilladelse. Dette bør indskærpes overfor kommunerne.

Endelig kan vi støtte DANVA's ønske om, at det klart bør fremgå af bekendtgørelsen, at udpegningen af, hvilke BNBO'er der er beskyttelseskrævende – i overensstemmelse med intensjonen i det politiske forlig/tillæg til pesticidstrategien – sker i et tæt samarbejde med de berørte vandværker.

Venlig hilsen

Susan Münster
Direktør

Danske Vandværker

Miljø- og Fødevarerministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

DATO: 17. november 2019
PROJEKTNR.:
CV

Høring af forslag til bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetninger (j.nr. 2019-14826)

Generelle kommentarer

Bekendtgørelsen udmønter intentionerne bag forliget om BNBO og det tilhørende lovforslag og danner grundlaget for det kommende arbejde for at beskytte de boringsnære beskyttelsesområder mod pesticidforurening.

Udpegningen af de borer, hvor der skal ske en indsats for at friholde dem mod pesticid-anvendelse, er helt afgørende for iværksættelsen af den meget tidskrævende opfølgende indsats i fase 1, der skal være afsluttet i 2022. Det er derfor nødvendigt, at udpegningen af de konkrete borer skal være afsluttet i 2020, hvis der skal kunne ske udmøntning af konkrete initiativer i fase 1. Vi mener derfor, at der skal indskrives en tidsfrist i bekendtgørelsen, og at denne ikke må overskride 31. december 2020.

Endeligt savner DANVA en udmøntning af intentionerne i forliget for så vidt angår samarbejde mellem kommune og forsyninger. Vi forventer derfor, at udpegningerne af de beskyttelsesværdige borer skal ske i samarbejde mellem kommune og forsyning, hvilket bør fremgå af bekendtgørelsen.

Specifikke bemærkninger

§ 1, stk. 2 – det bør overvejes, om erhvervsmæssig formål skal defineres nærmere (f.eks. om parkeringspladser til erhverv er omfattet).

§ 4, stk 1 – inden opremsning fra nummer 1) til 18) om "hvorvidt" disse er indgået i vurderingen, her burde nok anvendes et "hvordan", da dette skærper dokumentationskravet til at undlade beskyttelse af en konkret boring.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

Miljø- og Fødevarerministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

DANSKE
REGIONER

14-11-2019
EMN-2019-01386
1319969
Kurt Møller

Høringssvar vedr. bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning

Miljø- og Fødevarerministeriet har den 11. oktober 2019 sendt bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning i høring. Danske Regioner har indhentet høringsbidrag fra de fem regioner og har sammenfattet synspunkterne i dette høringssvar.

Danske Regioner henleder opmærksomheden på, at regionerne udfører myndighedsopgaver på miljøområdet, hvor opfølgning fra både de statslige myndigheders side, men også fra kommunerne ved fund af miljøfremmede stoffer, udgør et vigtigt element. En god dialog og gensidig orientering om resultater fra overvågningsprogrammer, kommunale oplysninger og miljøprojekter ved kritiske pesticidfund er afgørende for en effektiv fælles indsats for at beskytte både grundvand og overfladevand.

Herunder følger en række direkte observationer fra regionerne med henvisning til høringsmaterialet.

En region har været til grundvandsrådsmøde (koordinationsforum) i en kommune, der netop er ved at udarbejde indsatsplan inkl. vurdering af indsatser i BNBO. Her blev det tydeligt, at ordlyden i bekendtgørelsen markeret med gul herunder:

§ 4. For hvert boringsnært beskyttelsesområde, som kommunalbestyrelsen har gennemgået og vurderet, jf. § 2, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet ikke at iværksætte indsatser, skal kommunalbestyrelsen underrette Miljøstyrelsen om årsagen til, at der ikke iværksættes nye indsatser til beskyttelse af det boringsnære beskyttelsesområde mod fare for forurening af erhvervsmæssig anvendelse af pesticider og om kommunalbestyrelsens vurdering af beskyttelsesbehovet, herunder om hvorvidt nedenstående punkter er indgået i vurderingen:

- 1) Hvorvidt boringen skal sløjfes inden for en kort årrække (3-5 år).
- 2) Vigtigheden af boringen, der indvindes fra, for den fremtidige vandforsyningssikkerhed.
- 3) Nuværende og mulig fremtidig arealanvendelse.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

- 4) Vigtigheden af grundvandsressourcen, der indvindes fra, for den fremtidige vandforsyningssikkerhed.
- 5) Hvorvidt arealet vurderes beskyttet gennem andre indsatser.
- 6) Eventuelle vaskepladser.
- 7) Vurdering eller beregning af betydningen af spild af pesticider for koncentrationen i det indvundne grundvand.
- 8) Punktkildeforureninger og kortlagte ejendomme.
- 9) Oplysning om eventuelle udpegede sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder beliggende på sandjorde, jf. lov om vandforsyning m.v. § 11 a, stk. 1, nr. 4.
- 10) Tykkelsen af lerlag, lerlagenes sammenhæng og sprækker i lerlagene.
- 11) Hvorvidt der er grundvandsdannelse.
- 12) Hvordan indvinding påvirker grundvandsdannelsen.
- 13) Tidsmæssig variation i grundvandsstanden.
- 14) Fund i grundvandet af pesticider og nedbrydningsprodukter (tilladte, regulerede og forbudte stoffer).
- 15) Fund af andre miljøfremmede stoffer.
- 16) Hyppigheden af fund eller koncentrationer af forureningskomponenter

kan tolkes således, at såfremt der alligevel er en punktkilde (regionens indsats over for grundvand ved en punktkilde), så kan det for en kommune være årsag nok til **IKKE** at gennemføre grundvandsbeskyttende indsatser i det pågældende BNBO. Det må vi som regioner opponere imod, da vi altid gerne vil prioritere indsatser i områder, hvor andre interessenter samtidig prioriterer BNBO-indsatser/restriktioner, således alle parter midler bruges optimalt. Det vil være spild af ressourcer, hvis kommunen opgiver grundvandsbeskyttende indsats i et delområde, hvor regionen lige har prioriteret at yde indsats overfor en punktkilde - fx i et samarbejde omkring pesticidpunktkilder med en aktiv vandforsyning. Regionerne har mange eksempler på frugtbare samarbejder med vandforsyninger om grundvandsbeskyttelse flere steder i landet.

Derfor vil Danske Regioner foreslå, at det i bekendtgørelsen præciseres, hvad det reelt betyder for kommunernes indsatser til beskyttelse af BNBO, at der findes en kortlagt pesticidpunktkilde eller en anden type kortlagt forurenet lokalitet i et BNBO.

Bekendtgørelsens § 4 er på den ene side detaljeret og på den anden side uklar. Punkterne 1) til 16) i § 4 herover kan opfattes som potentielle **begrundelser** for, at kommunen ikke vil iværksætte indsatser i BNBO, hvorfor teksten til § 4 bør tydeliggøres og strammes op.

Det er med tillægsaftalen til Pesticidstrategien besluttet, at kommunerne frem til og med 2022 skal gennemgå alle BNBO på landbrugsjord og BNBO på øvrige arealer for at vurdere behovet for yderligere indsatser, som fx at flytte boringen eller at indgå aftaler om pesticidfri drift, stop for dyrkning af jorden eller egentligt opkøb af jorden. En del af vurderingen vil endvidere være at tage stilling til, om der er eksisterende vaskepladser inden for BNBO, der skal flyttes.

Det er aftaleparternes ønske, at kommunerne i så vidt omfang som muligt skal afsøge muligheden for at lave frivillige aftaler med lodsejerne, således der opnås lokalt forankrede løsninger i et samarbejde mellem kommune, vandværk og lodsejer. Samarbejde er derfor et helt centralt element, og det gælder også med andre end de nævnte parter, fx regionerne, der i dag ligger inde med omfattende viden på netop pesticidområdet og tilstanden af vaskepladser ude på landet.

Regionerne ønsker med dette høringssvar fortsat at bidrage til forbedret grundvandsbeskyttelse i Danmark og tilbyder samtidig at indgå i fremtidige samarbejder med de involverede parter, også når det gælder BNBO.

Venlig hilsen

Kurt Møller

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: lodvi@mfvm.dk (lodvi@mfvm.dk)
Fra: Henrik Nielsen (hnie@hofor.dk)
Titel: Høringssvar til bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning (j.nr. 2019-14826)
Sendt: 15-11-2019 15:28:30

Til Miljø- og Fødevareministeriet

HOFOR kvitterer for modtagelse af Høring over bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning, styrelsens journalnummer 2019-14826.

Forslaget til bekendtgørelse udgør et udmærket grundlag for kommunernes gennemgang af alle BNBO og rapportering af fremdriften i vurderingerne. Bekendtgørelsen lever imidlertid slet ikke op til Tillægsaftalens aftaleparterers ønske om "lokalt forankrede løsninger i et samarbejde mellem kommune, vandværk og lodsejer". Bekendtgørelsens §§ 2 og 4 undlader helt efterlevelse af ønsket, hvorfor inddragelse af nævnte parter bør indarbejdes i bekendtgørelsens § 2. Og endvidere bør andre relevante parter tillige medtages i § 4, hvor ud over allerede nævnte parter der her specielt tænkes på Regionerne.

Hvis vandforsyninger – der bør og vil være den primære part i indgåelse af frivillige aftaler med landbruget – skal kunne udnytte fase 1 til indgåelse af aftaler i tilstrækkeligt omfang, bør de beskrevne muligheder for gennemførelse af tiltag i Vejledning om vurdering af indsatser rettet mod erhvervsmæssig brug af pesticider i BNBO (nr. 36/juli 2019) snarest følges op med fastsættelse af de tidsmæssige rammer for kommunernes helt nødvendige udmelding om, at de vil være indstillet på at nedlægge påbud i tilfælde af, at der ikke kan opnås enighed om en frivillig aftale.

Med venlig hilsen

Henrik Nielsen
planlægger
Vandressourcer
Plan, Vand og Spildevand

Direkte tlf.: 2795 4162
E-mail: hnie@hofor.dk

HOFOR A/S

Ørestads Boulevard 35 | 2300 København S | Telefon: 33 95 33 95 | CVR-NR.: 1007 3022 | www.hofor.dk

Fredericia, den 14. november 2019

Vedr. høring om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning, jeres j.nr. 2019-14826.

Indledning

Helt overordnet set, udgør lovlig anvendelse af godkendte pesticider i landbruget ikke et problem i grundvandet. Grundvandet har det godt, det viser målingerne. Hvis der endelig er et problem, er det fortidens synder, hvor en af de væsentligste kilder er, at vandselskaber selv brugte Prefix (der giver nedbrydningsproduktet BAM) til at friholde arealerne lige omkring boringerne for ukrudt. Miljøstyrelsen påviste desuden selv i 2002, at et utal af boringerne er utætte på grund af fejlkonstruktioner, hvorfor en indsats ved at tætte de utætte boringskonstruktioner ville have en noget mere gavnlige effekt end indsatser på dyrkningsfladen.

Med alle de indgående regler der er på drikkevandsområdet, især i forhold til BNBO, er det efterhånden sådan, at jo dybere man kommer ned i materien, står det klart, at de fund man gør, langt hen ad vejen kan og bør løses med lavpraktiske tiltag. Der skulle være iagttaget helt basale sikkerhedsforanstaltninger f.eks. undersøgelse og udførelse af det nødvendige vedligehold af defekte boringskonstruktioner.

Bæredygtigt Landbrug synes helt overordnet at bekendtgørelsens indhold er noget fagligt og juridisk makværk. Det virker som en skinhøring, når vejledningen har været i høring før de retligt bindende regler. Man får et indtryk af, at uanset indholdet af høringssvarene, så vil der ikke blive foretaget væsentlige ændringer i bekendtgørelsen.

Utætte boringer

Det fremgår bl.a. af høringsbrevet, at:

"[...]ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om at pålægge kommunerne at gennemgå alle boringsnære beskyttelsesområder, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsatser.[...]"

Det fremgår ligeledes af § 2, at:

"[...]Kommunalbestyrelsen skal gennemgå boringsnære beskyttelsesområder med henblik på at vurdere behovet for indsatser til beskyttelse af nuværende og fremtidige drikkevandsinteresser mod fare fra forurening fra erhvervsmæssig anvendelse af pesticider.[...]"

Kommunerne er forpligtet til at **vurdere behovet for indsatser mod fare for forurening af pesticider indenfor BNBO**. Der er ikke problemer med nedsivning fra lovlige og godkendte pesticider. Af høringssvaret fra GEUS lyder det eksempelvis: "Lov om ændring af lov om vandforsyning (obligatorisk kommunal vurdering af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) og pligt til indberetning)" (samlede høringssvar side 28)¹, fremgår det, at:

"Der er intet i de seneste fund af pesticider i grundvandet, der kan begrunde, at det særligt er i BNBO områder at stofferne er trængt ned i grundvandet.[...]"

¹ <https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/31f4eba2-7c76-488f-b724-4e9ff2a4dcc4/Samlede%20eksterne%20h%C3%B8ringssvar.pdf> (side 28)

Her anfører GEUS om deres forventninger til fremtiden, at:

"[...]Tværtimod må det forventes at de nyeste fund af pesticider i stort omfang er relateret til anvendelse i hele det grundvandsdannende opland.[...]"

Der er væsentlig forskel på de to udsagn. Det første udsagn om, at der er intet i de seneste fund af pesticider i grundvandet, der kan begrunde, at det særligt er i BNBO områder at stofferne er trængt ned i grundvandet, er baseret på målinger. Det næste udsagn beror derimod på en forventning.

Der er himmelvid forskel på målinger og forventninger. Dette taler for, at der ikke er noget sagligt grundlag for at gribe ind i BNBO og dette taler tværtimod for, at der som altovervejende udgangspunkt, ikke er behov for andet end generelle godkendelser af pesticider.

Det generelle billede i forhold til risici ved at drikke det danske grundvand er med andre ord er fuldstændig ubetydelig. Hvis der endelig er udfordringer, så er der tale om udfordringer, der særligt går på arsen og nikkel, der er naturligt forekommende stoffer i jorden, og formentlig også lokale udfordringer, fx fra gamle lossepladser.

Et menneskeskabt problem er imidlertid selve boringerne. Miljøstyrelsen har i år 2002 udarbejdet en omfattende rapport om: "*Forureningstransport via utætte boringer*"². Det fremgår af rapportens sammenfatning og konklusion bl.a., at:

*"[...]Hovedparten af de undersøgte boringer er konstateret med en eller anden form for fejlbehæftning. Der er således registreret 144 boringer eller ca. 84 % med tegn på defekt boringskonstruktion[...]"*³

Nu må det selvfølgelig forventes, at når nu Miljøstyrelsen har udarbejdet en rapport, der viser, at der i undersøgelsen er 84 %, der har en defekt boringskonstruktion, så er der formentlig for lang tid siden pålagt tiltag, der sikrer en grundig gennemgang af boringerne.

I det usandsynlige tilfælde, at der ikke er foretaget en gennemgribende undersøgelse og renovering på landsplan af boringerne, så må det forventes, at andelen af boringerne med defekt boringskonstruktion ikke er blevet mindre.

Det sidste lægges til grund i det følgende, at der ikke er foretaget en systematisk og gennemgribende undersøgelse og renovering på landsplan af boringskonstruktionerne. I det tilfælde, må det antages, at utætte boringskonstruktioner er en meget hurtig genvej for overfladevand og jordvand til grundvandsmagasinerne. Kommunernes undersøgelse bør derfor først og fremmest lægge vægt på at sikre, at der sker en systematisk og gennemgribende undersøgelse og renovering på landsplan af boringskonstruktionerne. Dette bør afspejles i bekendtgørelsen.

I overvejelserne om, hvorvidt defekte boringskonstruktioner kan være et aktuelt problem for nedsivning af uønskede stoffer til grundvandsmagasinerne, skal det påpeges, at Nordfyns Kommune i år 2018 har undersøgt, hvorvidt et vandværk midlertidig kunne få tilladelse til at nedsive oppumpet grundvand fra boring DGU nr. 136.1065, se nærmere herom i fodnoten⁴. Det fremgår bl.a. af kommunens tilladelse, at:

"[...] Sammen med resultaterne fra den geofysiske borehulslogging, så er der flere kraftige indikatorer for pesticider fra en utæt forsejling [...]"

² <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2002/87-7972-327-6/pdf/87-7972-328-4.pdf>

³ Førnævnte rapport, side 11.

⁴ <https://www.nordfynskommune.dk/~media/Hjemmeside/Toolbar/Offentliggørelser/2018/Juli/D2018173240-2-Forlaengelse-af-udledningstilladelse-fra-boring-1361065-til-diffus-nedsivning-23000293.pdf?la=da>

Der kan jo gennemføres uendeligt mange begrænsninger for lovlige og godkendte pesticider, hvis det er sådan, at der er utætte konstruktioner, så kommer begrænsninger uanset virkemidler på overfladen aldrig til at virke efter hensigten.

Anbefaling:

Når Miljøstyrelsen i sin egen undersøgelse konkluderer, at cirka 84 % af de undersøgte boringer, havde defekt boringskonstruktion, så bør det **først og fremmest**, undersøges om boringerne indenfor BNBO lider af en defekt boringskonstruktion, fordi en defekt boringskonstruktion allerede på forhånd kan gøre alle andre indsatser nyttesløse.

Vi anmoder om, at ministeriet grundigt behandler ovenstående bemærkninger i høringsnotatet.

Bemærkninger til udkastets § 1, stk. 2

Udkastets § 1, stk. 2, har følgende ordlyd:

"Bekendtgørelsen finder anvendelse på boringsnære beskyttelsesområder til boringer, der indvinder vand til almene vandforsyninger, som er udpeget ved regler i medfør af lov om vandforsyning m.v. § 11 a, stk. 1, nr. 6, og som er beliggende på landbrugsjord og på øvrige arealer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål."

Bekendtgørelsen angiver altså, at bekendtgørelsen omfatter landbrugsjord og arealer, der bruges erhvervsmæssigt. Af loven, der var i høring, fremgik det, at der alene var tale om erhvervsmæssige arealer.

Det vil med andre ord være i strid med loven, når bekendtgørelsen udvider anvendelsesområdet sammenlignet med lovgrundlaget. En bekendtgørelse må ikke være i strid med loven.

Det er efter vores opfattelse et væsentligt retssikkerhedsmæssigt problem, hvis ministeriet forestiller sig, at en politisk aftale skal have samme retskildeværdi som selve forarbejderne til loven. Årsagen er bl.a. den, at en politisk aftale kan ændres efter politikerne for godt befindende. En politisk aftale er ikke underlagt et krav om at skulle vedtages i Folketinget, underlægges høring, m.v.

Det er i sig selv mærkværdigt, at privates brug af pesticider, ikke er reguleret i bekendtgørelsen, som om, at privates brug, ikke har de samme effekter som brug i en anden sammenhæng. Udkastet må forstås, at ministeriet dybest set ikke ønsker at regulere privates brug af pesticider. Det kan vel ikke udelukkes, at der er "landbrugsjord", der ejes af private. Skal den kommende regulering forstås således, at denne gruppe mennesker skal forvente, at de rammes af forbud mod brug af pesticider?

Vi anbefaler, at "landbrugsjord" udgår af bekendtgørelsen, så der alene er tale om erhvervsmæssigt brug. Dette bør ske af hensyn til sikkerheden for, hvilke arealer, der er omfattet af bekendtgørelsen.

Ligestilling af bekendtgørelsens § 3 og § 4

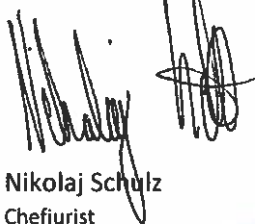
Det virker besynderligt, der skal være forskel på, hvilke oplysninger der skal indberettes, hvis kommunen beslutter at indføre en yderligere indsats eller hvis kommunen beslutter dette ikke er nødvendigt. Kravet om indberetning af oplysninger om de enkelte BNBO'er burde i begge tilfælde være den samme. Det bør ikke være dyrere og mere besværligt for en kommune, at vurdere, der ikke er behov for yderligere indsatser end at vurdere, at der er behov for yderligere indsatser. Disse vurderinger skal netop bygge på en faglig og konkret stillingtagen til behovet for beskyttelse, og der bør ikke være usikkerhed om, hvorvidt kommunen har vurderet efter pengepungen, arbejdspresset eller nødvendigheden, når de enkelte BNBO'er og indsatser skal vurderes.

Vi anmoder derfor om, at bekendtgørelsens § 3 og § 4 får det samme indhold i forhold til, hvad der skal indberettes af oplysninger til Miljøstyrelsen.

Konklusion

Vi opfordrer til at ministeriet trækker bekendtgørelsen tilbage. I stedet bør ministeriet forpligte kommunerne til at foretage omfattende undersøgelser og de nødvendige vedligeholdelsesarbejder af borerne. Når de nødvendige reparationer er gennemført og der herefter fortsat er stigende niveauer af uønskede stoffer, så kan ministeriet overveje at iværksætte nye tiltag, i det omfang det er nødvendigt, til beskyttelse af grundvandsmagasinerne.

Med venlig hilsen

Nikolaj Schulz
Chefjurist

Bæredygtigt Landbrug
mobil. +45 60 14 12 30

E-mail: nsc@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

Bæredygtigt
Landbrug

Vilde planter og nogle afgrøder forurener med meget skadelige stoffer

Vilde planter kan forurene jord, foder, fødevarer og vand med meget giftige stoffer. Kløver og hestebønner producerer samme type klorerede pesticider som miljømyndighederne har forbudt.

Af hortonom
Finn Okkels
Kongemarken
Roskilde

Miljøministeren har fremsat lovforslag om, at kontrollen af dansk grundvand og drikkevand skal udvides fra 40 til 400 pesticidrester.

Men dansk grundvand og drikkevand er truet af langt værre forureninger, som Miljøministeren tilsyneladende ikke har fået fokus på endnu.

Forurening fra kløver, hestebønner og ærter m.m.
Regeringen og vandværkerne kan blive involveret i en meget alvorlig forurening af drikkevandet og fødevarerne med stærkt kræftfremkaldende og sundhedsskadelige stoffer, når det nu er på tale, at jorden omkring vandboringerne ikke må dyrkes, eller at jorden skal dyrkes økologisk.

Regeringen arbejder uden dybere omtanke på at forøge arealet med økologisk jordbrug, men er åbenbart ikke opmærksom på, at det økologiske jordbrug kan skade vandmiljøet og grundvandet langt mere end det konventionelle jordbrug – selv indenfor pesticidområdet.

En af årsagerne er, at det økologiske jordbrug er baseret på massiv dyrkning af afgrøder af bælplanter i mængder, der langt overgår niveauet i naturen og i det konventionelle jordbrug.

Nogle typer af kløver kan danne så meget cyanid / blåsyre, at end ikke snegle kan leve på planterne.

Blåsyre er et gammeldags ekstremt giftigt pesticid, og det var et

af de første pesticider, der blev forbudt som sprøjtemiddel.

I forbindelse med gæring / fermentering (wrap og ensilage, koens vomsystem) omdannes stoffet til det kræftfremkaldende stof urethan, og i kroppen dannes det hormonforstyrrende stof isothiocyanat, der hæmmer børns vækst og kan fremkalde struma (giver nedsat intelligens hos børn), men myndighederne overvåger ikke rutinemæssigt, hvor disse stoffer ender henne, og hvor meget de optræder i vore fødevarer og vandmiljøet.

Det er stoffer, der er mange gange mere skadelige og forekommer i meget højere koncentrationer end dem, miljøministeren nu vil til at overvåge.

Man iværksætter overvågning af flere velkendte ugiftige stoffer, men de virkelig skadelige stoffer har man ikke rutinemæssig overvågning af eller planer om at overvåge.

Gad nok vide, hvem det giver mening for?

"Dødshormon"

Udover at forurene grundvandet, naturen og vandmiljøet massivt med nitrat (den hyppigste årsag til lukning af borer og brønde), når de pløjes ned, danner mange bælplanter som f.eks. kløver naturligt store mængder af det klorholdige pesticid 4CI-IAA.

Det er et herbicid af den gammeldags hormonmiddeltype, der får planterne til at vokse sig ihjel i en kræftlignende proces. I litteraturen betegnes stoffet som et "dødshormon".

Pesticidet 4CI-IAA (sælges bl.a. under navnet "WeedOut") er en stærk plantegift, som f.eks.

bruges i Canada som sprøjtemiddel på arealer, der ikke dyrkes fødevarer på.

I Danmark udsættes mennesker og miljøet for denne gammeldags pesticidtype fra dyrkningen af bælplanter.

Man har ellers forbudt mange af den slags hormonmidler, fordi de truer grundvandet og i store mængder kan være sundhedsskadelige. Men den forurening, som især det økologiske jordbrug her forårsager med disse gammeldags pesticider, er der ikke kontrol med.

Blind tillid

Miljøministeren og myndighederne overser, at det økologiske jordbrug er storforurener med pesticider af denne type, og det undersøges mærkeligt nok ikke, hvor forurenede de økologiske marker er, og om pesticidet ender i drikkevandet eller f.eks. i den økologiske mælk mv.

Myndighederne kontrollerer kun for et enkelt af de mange pesticider, som økologerne må sprøjte med og ikke rutinemæssigt for de naturlige pesticider, som de økologiske afgrøder forurener med. Der er blind tillid!

Ligeledes mangler der overvågning af det kræftfremkaldende urethan, som var berygtet for forurening og kræftfremkaldende virkninger i den kemiske industri.

Der er nu styr på den kemiske industri, men der bliver intet gjort for at begrænse forureningen fra f.eks. det økologiske jordbrug.

Tværtimod vil forøget økologisk jordbrug forøge forureningen, som ikke bliver overvåget.

Bælplanterne er også kendt for at indeholde meget store mængder af hormonforstyrrende stoffer med østrogene virk-

Finn Okkels

Finn Okkels har i mange år beskæftiget sig med planternes indholdsstoffer, bl.a. hvordan nogle af disse stoffer kan føre til alvorlig forurening af fødevarer og miljø.

Finn Okkels har i debatindlæg mv påpeget, at de offentlige pesticid-overvågningsprogrammer blot afdækker forekomst af mikromængder af helt uskadelige stoffer, mens befolkningen udsættes for stærkt kræftfremkaldende naturstoffer, der ikke er styr på overvågningen af.

Finn Okkels er direktør i Actabio, som arbejder med planteforædling og udvikling af vilde danske plantearter til nye dyrkede afgrøder samt rådgivning om udvikling af naturlige helsekostprodukter, bioteknologiske projekter og nye naturlige farvestoffer samt for EU-Kommissionen m.fl. indenfor forskning.

Før han etablerede sin egen virksomhed stod han for etablering af og ledelsen af New Technology – afdelingen i Chr. Hansen, hvor man forædler planter internationalt, udvikler og fremstiller naturlige farvestoffer til fødevarerindustrien og helsekostområdet.

Finn Okkels er uddannet hortonom og begyndte sin karriere i Danisco Biotechnology, hvor han var forskningsleder i planteforædling, fødevaringredienser samt bioteknologiprojekter, og derefter blev han forskningsdirektør i DLF-Tri-folium.

ninger (brystkræftfremmende virkninger), og disse stoffer ved man ender i f.eks. den økologiske mælk.

Rødkløver, som er en populær afgrøde i det økologiske jordbrug, er berygtet for at indeholde særligt høje koncentrationer af disse hormonforstyrrende stoffer.

Østrogene stoffer er også kendt for at forårsage fosterskader, dårlig sædkvalitet og virke som P-piller, så det er oplagt, at de også kan bidrage til barnløshed.

Det er gådefuldt, at miljø, vand og fødevarer ikke rutinemæssigt overvåges for indhold af disse stoffer.

(fortsættes på side 11)

(Vilde planter og...)

(fortsat fra side 10)

Økologer forurener med et klorholdigt pesticid

Det virker som om, man i det økologiske jordbrug og i f.eks. COOPs økologi-kampagner ikke aner, at man med dyrkning af kløver, hestebønner og ærter samt andre bælgplanter forurener markerne og fødevarerne med alle disse problematiske stoffer – specielt det klorholdige pesticid.

Hvis økologerne var klar over tilstedeværelsen af f.eks. 4CL-IAA i afgrøderne, ville de jo lyve, når de reklamerer med, at jorden ikke forurenes med pesticider, eller at dyr og mennesker ikke udsættes for pesticider, når de spiser økologisk.

Det er påfaldende, at myndighederne ikke kontrollerer, hvor alvorlig forureningen fra de økologiske marker er, men i stedet fortsætter med at teste for endnu flere pesticidstoffer, som (ifølge myndighederne selv) ingen sundhedsmæssig betydning har.

Problemet i denne sammenhæng er formodentlig, at regeringen og støttepartierne presser myndighederne og styrelserne til ukritisk at promovere det økologiske jordbrug, men hvorfor gør regeringen det, når man ikke har styr på forureningen fra det økologiske jordbrug?

Danske forskere er ellers blandt verdens førende, når det gælder påvisning af forurening med kræftfremkaldende naturstoffer. Derfor er det påfaldende, at de sjældent er med i f.eks. Miljøstyrelsens aktiviteter eller beretninger, og at man ikke straks påbegynder rutinemæssig overvågning af de mest ekstreme af stofferne, men i stedet fokuserer på et hav af stoffer, som ingen sundhedsmæssig betydning har.

Giftstoffer fra vilde planter er en overset trussel mod drikkevandet

Jeg frygter, at vandværkerne nu ender med at optræde endnu mere uansvarligt, end da de brugte enorme mængder af gammeldags pesticider/ ukrudtsmidler og derved blev involveret i forureningen af deres egne borerer med BAM, som er en af de mest udbredte pesticidforureninger af grundvandet.

Det sker i forbindelse med, at man arbejder på at hindre landbrugsmæssig dyrkning af jorden nær borerer, men den landbrugsmæssige dyrkning forurener slet ikke med de kræftfremkaldende stoffer, som vilde planter danner, hvis jorden ikke bliver dyrket.

Som beskrevet er det også indlysende, at økologisk dyrkning af jorden nær borerer kan være meget problematisk.

Ekstremt sundhedsskadelige/ kræftfremkaldende stoffer

Når man holder op med at dyrke landbrugsjord i de fugtige områder, hvor mange borerer er placeret, vokser arealerne til med bl.a. hestehov og følfo.

Andre steder optræder på de udyrkede arealer de for mennesker og mange dyr dødeligt giftige og kræftfremkaldende brandbægerarter, kulsukker og nærtstående arter samt ørnebregner i store mængder. Ofte kvæler disse plantearter den øvrige vegetation fuldstændigt.

Hvis man stopper den konventionelle dyrkning af jorden, og disse planter indfinder sig på arealerne, vil jorden og vandmiljøet blive forurenet med f.eks. kræftfremkaldende pyrrolizidin alkaloider og ptaquilosid

Fødevarerstyrelsen tilbagekalder jævnligt fødevarer/theblandinger, der indeholder alt for meget af de kræftfremkaldende pyrrolizidin alkaloider.

Ikke nok med at jord og vand forurenes med de giftige og kræftfremkaldende pyrrolizidin-stoffer, men stofferne opsamles også af bier og ender i honning mv., som også kan blive så forurenet, at den ikke må sælges. Det vil være nærliggende, hvis stofferne er involveret i, at der bliver færre bier eller andre insekter.

Omkringstående spiselige planter optager stofferne fra jorden, og de kræftfremkaldende stoffer kommer på den måde ind i fødevarer, hvor man ikke forventer at finde dem.

Lader man husdyr afgræsse de farlige planter, kan kræftstofferne ende i mælk og kød mv. Normalt undgår græssende dyr giftplanterne, hvorved giftplanterne breder sig endnu mere.

Husdyrene er tilsyneladende meget mere opmærksomme på giften i planterne end vandværkerne og myndighederne.

Man tjekker altså, om enkelte af disse stoffer forurener bestemte fødevarer, men om de store mængder af stofferne, der ender i jorden, hvis man holder op med at dyrke den landbrugsmæssigt, ender i drikkevandet, tjekker man ikke rutinemæssigt, selvom internationalt førende danske forskere har påvist, at de ender i vandmiljøet.

50 kg kræftfremkaldende stoffer pr. hektar om året

Nogle steder vokser tidligere landbrugsarealer og udyrkede arealer til med ørnebregner, som kan frigøre 50 kg af det kræftfremkaldende ptaquilosid pr. hektar - hvert år!

Mange moderne pesticider skal bruges i ti tusinde år, før man når op på at have belastet jorden med en tilsvarende mængde som ørnebregner kan frigøre på et enkelt år – og de moderne pesticider er tilmed ikke kræftfremkaldende og forsvinder hurtigt.

Men det er de ufarlige pesticider, regeringen nu vil til at analysere for og ikke de enorme mængder af naturlige kræftfremkaldende stoffer. Det virker skørt.

Tilsvarende gælder med de kræftfremkaldende pyrrolizidin-stoffer, hvor arealerne vokser til med kulsukker, oksetunge, forglemmigej og mange andre plantearter fra rubladfamilien.

Endnu værre bliver det, når vandværkerne slår arealerne omkring borerer, hvor der vokser f.eks. hestehov ("skræpper") og ørnebregner.

Det døde plantemateriale og rødderne fra planterne frigør endnu større mængder af de kræftfremkaldende stoffer, når man håndterer arealerne på den måde.

Måske ved vandværkerne ikke, hvad de laver, og at de måske er ved at lave en ny forurening af deres borerer, som da de forurenede borerer med BAM – denne gang med stoffer, som folk kan blive alvorligt syge af at indtage, så der kan komme enorme udgifter til erstatningssager.

Opfordring til folk, som får kræft: Søg erstatning hos vandværkerne, hvis....

Det er trist at se, at vandværkerne vedvarende optræder med meningsløse remser i medierne med krav til landbruget, når det f.eks. ofte viser sig, at det er

vandværkerne selv, DSB m.fl. og ikke landbrugets dyrkning af markerne, der skaber de alvorlige forureninger af grundvandet.

Kræver vandværkerne, at jorden omkring borerer ikke dyrkes, skal jorden dyrkes økologisk eller bruges som afgræssede naturarealer, kan der blive tale om nogle enorme kræftskandaler, der overgår alt, hvad vi nogensinde har set indenfor drikkevandområdet i Danmark.

Jeg vil opfordre vandforbrugere, som får kræft, som er relateret til disse stoffer, til at kræve erstatning fra vandværkerne, hvis der på vandindvindingsarealer vokser/kommer til at vokse de kræftfremkaldende planter.

Jeg tror, det er den slags, der skal til for at få flyttet medierne, politikernes og vandværkernes opmærksomhed væk fra de uskadelige pesticidrester og over på stoffer, der er virkelig skader danskernes sundhed, men måske er det allerede for sent.

Ved at undlade at dyrke jorden i nærheden af vandboringer eller dyrke jorden økologisk spiller vandværkerne hasard med danskernes helbred.

Der er stor risiko for, at dansk drikkevand bliver forurenet med stoffer, der er helt ude af kontrol.

Regeringen og vandværkerne bør stramme op på, hvordan ressourcerne i overvågningsprogrammerne bruges, så fokus bliver på de stoffer, der virkelig skader vores sundhed.

Der vil komme et ramaskrig fra de mange medievante folk, hvis beskæftigelse eller indtjening afhænger af de nuværende pesticidovervågningsprogrammer.

Miljøorganisationer har vænnet sig til at lave remseagtige skræmmekampagner indenfor dette område, men må til at finde nye mere saglige måder at berettigede deres eksistens på, for det er ikke for deres skyld, vi skal lave overvågningsprogrammerne, men fordi der er et hav af sundhedsskadelige stoffer, der kan forårsage kræft og andre ubehageligheder, som er ude af kontrol.

Det er regeringens ansvar, at der kommer styr på forureningen med de ekstremt sundhedsskadelige naturstoffer!